

Datum 2021-04-26
Ert diarienumr. SOU 2020:73

SPILLKRÅKAN

Intresseförening för kvinnliga skogsägare

SKOGSUTREDNINGEN 2020:73

Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen

Inledning

Äganderätten av skog belyses främst i Skogsutredningen som ersättningsrättigheter vid ingripanden från myndigheter/staten. Det är minst lika viktigt att beakta ägarstrukturen i det svenska skogsbruket. Hur säkras enskilda mindre skogsägars framtida ägande av skog? Kvinnliga skogsägare är en dynamisk kraft, men de är också till största delen representerade i segmentet mindre skogsbruksenheter. Mångfalden av skogsägare, med olika sätt att bruka och sätta upp mål för sina skogsfastigheter, leder till dynamik och robusthet i skogarnas skötsel. Detta måste till mycket större utsträckning uppmärksammas. Skogsutredningen tycks missa den aspekten, vilket är ett problem inför framtida vägval.

Förvisso klarar stora ägare bättre av att administrera tung byråkrati, vilket ser ut att bli en konsekvens av många förslag som utredningen föreslår. Kanske kommer detta att medföra ett högt pris för bevarandet av mångfalden av små aktiva skogsägare, inklusive fler kvinnliga skogsägare? Statistiken visar att antalet enskilda skogsägare sjunker.

Spillkråkan väljer att lämna synpunkter som direkt berör skogsägare och har ett jämställdhetsperspektiv inkluderat i kommentarerna. Övriga åtgärdsförslag kommenteras inte.

Punkt 4:6 gällande inrättandet av ett nationellt skogsprogram, vars grundförutsättning är två riksdagsbundna jämställda mål om produktion och miljö. Programmets strategi utgår från skogens ekonomiska, sociala och miljömässiga värden. Regeringen föreslår att en oberoende, fristående samordnare ska leda dialogprocessen i utformandet av skogsprogrammet för att undvika problematisk politisering. Utmärkt!

Punkt 8:13 gällande den politiska uttolkningen av Sveriges internationella åtaganden om skydd av natur, vill Spillkråkan framhålla att Sverige särskiljer sig från andra länder i Europa vad gäller tolkning och rapportering. Med en motsvarande rapportering som andra länder har skulle Sverige framstå som ett föregångsland vad gäller skydd av natur. Spillkråkan vill här lyfta fram LRF Skogsägarna rapport utgiven i maj 2020 vid namn Sveriges internationella åtaganden om skydd av natur. Detta är en rapport som skogsutredningen bör ta till sig.

Punkt 9.8 gällande att regeringen bör inrätta ett nationellt skogsskadecenter vid SLU som kan erbjuda rådgivning och bedriva forskning, vill Spillkråkan framhålla att förslaget är utmärkt. Rådgivningen bör vara kostnadsfri och tillgängliggöras för privata skogsbrukare.

Punkt 9.9.1 gällande inrättade av oberoende vetenskapligt råd för biologisk mångfald i skogen i syfte att vara en viktig del av naturvårdsarbetet i stort, vill Spillkråkan framhålla att oberoendeperspektivet är grundläggande för att detta råd ska ha önskad funktion. Även forskare inom skogsbruk bör ingå. Har rådet inte ett totalt oberoende perspektiv föreligger risker med rådets legitimitet.

SPILLKRÅKAN

www.spillkrakan.se e-post: info@spillkrakan.se

Post: Furusundsgatan 14 lgh 1207, 115 37 Stockholm. Orgnr: 802408-7184

Datum 2021-04-26
Ert diarienumr SOU 2020:73

SPILLKRÅKAN

Intresseförening för kvinnliga skogsägare

Punkt 10.2 gällande frivilligt formellt skydd som det huvudsakliga arbetssättet för skydd av skog, vill Spillkråkan framhålla att detta är positivt. Många markägare vill skydda höga naturvärden. Men vad är "omistliga värden"? Klar definition av begreppet krävs.

Punkt 10.4 gällande skattefri ersättning för naturvårdsavsättningar, vill Spillkråkan framhålla att skattefriheten skulle ge mer rättvisa mellan olika privata skogsägare. Erfarenheten säger att manliga skogsägare i större utsträckning än kvinnliga har en skattesituation som ger större netto efter skatt. En skattefrihet för naturvårdsintrång skulle därmed vara i linje med målen för Agenda 2030 gällande ökad jämställdhet. Värderingsmetodik och privata skogsägares möjlighet till ersättning för ombud i förhandlingsprocess vid naturvårdsavsättning behöver utredas under utredningens devis kring stärkt äganderätt.

Punkt 10.5 gällande att skyddad natur kan spela en aktiv roll för landsbygdsutveckling, vill Spillkråkan framhålla att processen att gå från skogsbrukare till exempelvis naturturismföretagare innehåller många perspektiv och vi är tveksamma till att det är en möjlighet för den stora skaran av enskilda skogsägare. Att utveckla naturturism måste ske utifrån markägarens vilja. Markägarens möjlighet att utveckla naturturism måste gå före icke markägares intressen i branschen.

Punkt 10.5.2 gällande att fler nationalparker bör bildas för att gynna naturturism och landsbygdsutveckling, vill Spillkråkan framhålla att det är tveksamt att satsade pengar på dessa nationalparker ger en mer levande landsbygd, beaktat den ekonomiska insats som nationalparker kräver från staten. Risk för överbelastning pga. många människobesök i nationalparker måste beaktas.

Punkt 12.6 gällande att Skogsstyrelsen bör upphöra med nyckelbiotopsregistreringar, vill Spillkråkan framhålla att tidigare registrerade nyckelbiotoper ska avregistreras om markägaren inte vill få nyckelbiotopen inlöst.

Punkt 12.8 gällande att Staten bör ta ansvar för brukningsenheter med stor förekomst av utvecklade naturvärden vill Spillkråkan framhålla att frivillighet från markägarens sida ska råda och att utifrån det bör dessa områden prioriteras för formellt skydd.

Punkt 13.3 gällande krav på kunskap enligt miljöbalken, vill Spillkråkan kräva att det görs en djupare analys. Detta måste utredas grundligt. Utredningsansvar ska åligga intrångsutövaren, inte markägaren. Markägaren bedriver pågående markanvändning.

Punkt 14.1 gällande ett kunskapskrav i skogsvårdslagen, vill Spillkråkan framhålla att kunskapskravet måste vara proportionerligt till skogsägarens omfattning i areal och/eller omsättning. Kunskapskravet får inte undergräva möjligheten att vara areellt/omsättningsmässigt liten skogsägare i Sverige. Då den enskilda skogsägaren frågar Skogsstyrelsen om kunskap och råd, kopplat till Skogsvårdslagen, ska detta vara kostnadsfritt att erhålla från Skogsstyrelsen.

Punkt 14.4 gällande kortare handläggningstider hos Skogsstyrelsen, vill Spillkråkan framhålla att detta är ett bra förslag.

SPILLKRÅKAN

www.spillkrakan.se e-post: info@spillkrakan.se

Post: Furusundsgatan 14 lgh 1207, 115 37 Stockholm. Orgnr: 802408-7184

Datum 2021-04-26
Ert diarienumr SOU 2020:73

SPILLKRÅKAN

Intresseförening för kvinnliga skogsägare

Punkt 15.6 gällande förslag till tydligare lagstiftning för tillstånd till avverkning i fjällnära skog, vill Spillkråkan framhålla att frivillighet ska råda. Spillkråkan vill också framhålla att risken för återbetalningsskyldighet av utbetalad ersättning skapar otrygghet och osäkerhet. En ersättning kan exempelvis ha utgjort amorteringsmedel på banklån om den aktuella skogen varit belånad. Ska ersättningen betalas tillbaka finns stor osäkerhet om skogsägaren beviljas lån med gällande skog som säkerhet.

Spillkråkan vill också framhålla att det är av yttersta vikt att handläggning och beräkning av intrångsersättning sker på ett rättssäkert sätt. Skogsägaren ska ha rätt att erhålla ersättning för kostnader för skogsekonomiskt och/eller juridiskt ombud i processen. För att främja boende i aktuella områden ska skogsägaren ha rätt att ta så kallat husbehovsvirke likvärdigt med samernas rätt i Rennäringslag (9171:437) utan ersättning till staten.

SPILLKRÅKAN

www.spillkrakan.se e-post: info@spillkrakan.se

Post: Furusundsgatan 14 lgh 1207, 115 37 Stockholm. Orgnr: 802408-7184